

a

REVISTA/1

—r—

|

-M.-?

iW^'W

OLITINA

•ZEfcCi'í^ (X y'^1Stí^^

d'

'L....

REVISTA OLOTINA

m PUBLICACIÓ MENSIAL p®

Any i*''' ®® ®® ®® núm, 6

©® OLOT Sceptembre de 1905 ©S©

Suscripclo: u> any ^ ptas.

Números solts: o*5C

Redacció Sant E^íteve, ij.® 29.

© XD SE DONARÁ CABUDA EX LAS PAGINA"
D' AQUESTA REVISTA A LO QUE 'S REFEREIXI A
FOLÍTICA ACTIVA. ^ ^ «_____3^ ^ _:::
9 S* ADMETERAN TREVALLS EÍ CATALA V AI •
TRES LLENHÜES. Sí ^ »£ Mf -If * .
® SE DOXARA NOTICIA DE LAS OBRAS^OLE S^E>:-
VIIN A [>* AQUESTA REDACCIÓ. DE LAS QUE SE'N
ÍEBIN'IDOS EXEMFLAKS, S^EN FARA LA CRÍTICA.

Setzè Certamen

Citerari

ZWta txc la ^festa*

El díí 9 de Stítembrc á ks deu y miija del m;ití comensá en lo Teatre Principal lÍ\ celebració del XVI Certamen LiLtrari^ íib una nombrosa concurrència qu' omplia tots els llocs destinats al públic.

Presidi el senyor alcalde D, Benito Escubós tenint setials distingits í\ sos co.-itats el dignisim president de V Unió Catalàlista Dr. Maní y Julià y el poeta y literat en Joan Miragall ab altres dL:stin;:íuides personalitats catalanes. Oberta la festa pel íucalde, el President del Jurat calificador Dr. Josep M." Roca, l^onunciil un elocaenc y enèrgic dUcurs en defensa da nostre parla y combatent costums forasteres que han consiguít arrelar cu nostres fesies populars En diferents ocasions fou acuUit ab aplaudiments entussiastes del públic captivat per V oradoi- que ui íinalisar son parlament pogai^ sentií" una deies més grans ovacions que en aquesta vila s' ha^in fet Cx un home honrat y popular com el Dr. Roca,

El Secretari del mateix Jurat Hebilla Memoria y obert LI pleg corresponent A la composició N.*^ A2.—*So}ie£s d la Somniada*. Lema: Arca de Fe, guanyadora de la Elor Natural, resultíl essernc autor en P. Prat Gaballí^ que delegà en el Jurat r elecció de Reina de la Festa.

Fou nomenada per aquesta distinció. Na Clara Noble de Maragall que ocupA son setial entre els aplaudiments del públic y de les personalitats qu'ocupavan un Uoch preferent. Llegí la poesia, en V ausencia del autor V Octavi Pell.

El primer accèssit íou per en Joseph Franquet y Serra, ab la poesia^ *Moníanyeytca*. Lema: Populan N."* 91»

El segun accésit adjudicat á la composició n," 51.—£"/ *secret del bosch*. Lema; Es rossa y te els uíls blaus, fou per en Salvador Llanas y Rabassa.

El premi de V '^Agrupació Catalanista^ fou fíuanyat per eti Joseph Calzada Carbó ab la composició N." %%,~*Rassa Nova*: La llegí en Joseph M/ Kolch y Torres,

Eí primer accèssit corresponent al N.º 101,—¿ÏÏ *Bandera*, Lema: Cant de Patria, resultà guanyat per en Manel Ribot y Serra.

La composició N,* t2.—*Als Catalans*, Lema: Cantem, guanyadora del segon accèssit resultà ser d' en Joseph Alemany y Borràs,

Premi del Doctor Esteve Ferrer, guanyat per la composició N,º 146. *Lo Rossinyol*. L^m?i: *Goios'm*, corresponguin á en Joseph Franquet y Serra, La llegí el senyor Xuclil-

U accèssit fou pel n.^ 47.--^Ké"^\«5, Lema. Déu vos salve Maria, d' en Joseph Figa y Oliu.

Premi del senyor Marqués de Camps s' adjudicà al N." 126. "L(ï *inesperat*. Boceto de novela d' en Joseph M** Aguin;e y Serrat Calvó, qu' es presentà á recullirlo de mans de la Reina.

L' accèssit fou pel n."^ 207.—*Lluita de braus*. Lema: Pel salobrar, d' en Joan Rosselló.

El premi de D. Celestí Devesa al n." 52,—£S/MÍÍ/. Lema: Amor tardà, & en Joaquim Rosselló y Roura.

Premi de D. Joseph Claríl, adjudicat al n.^ 199.—*Clixés*. Lema: Natura, d' en Joseph Anguera y Eassedas, Los sonets foren llegits pel senyor Joseph M"^\ Aguirre,

L' accèssit guanyat per la poesia n,** 104.—*Croquis de rnon-tanya*^ resultà ser d* en Joseph BaucUs Prat.

Premí deia casa "Las Artes Relíglosíi&", s'ndjudicfi á lii

poGsiRn. ^ \ÓÒ.—*La pastor a Ji li el.* Lemft: "Cansó" d*enj, Estadella Arno. La llegí el jove Joseph M.* Torras,

El premi de rUnió Catalanista al n.^ 37,—Z)^£:í7fc *del Na^ cioHaUsta Català.* Lema: Devers envers la Patria, fou per en Joseph SOIH.

El premi de D, Miquel Blay el guany.1 en P. Prat Gaballí, ab la seva composició T\° 170,—Z.* *Amor qui passa.* Cansó. Va llegiria el secretari del Jurat, V Octavi Pell per delegació del autor.

L' accóssit resultà ser per en Laurea Dalmau qui oi guanyà ab la composició n," \M.^Ofrena deHoi's.L.^iw A la meva amiga.

Premi de D. Francesc Albó adjudicat al treball n." i:^8.—*Saut Joaij les Fonts.* Estudi històricb arqueolögich del jove Joseph M." Bassols y Iglesias que reculli V honrosa distinció.

Premi del reverent Joseph Curós, adjudicat al n." TÁ.—*A la claror.* LemíK Lux- d'en Joseph Figa y Oliu. i^legida per en Claudi Bassols. L' accèssit al n." 48. Matinal. Lema; Bon jorn siga de bé, de F. Ubach y Vinyeta.

Premi de D. Camil Mulleras guanyat per en JH Pous y Pagés ab la composició n.° \6^\—*L'Ornció.* CoJ/Zf. Lema: Park- írassis.

Els demás premis no s' adjudicaren.

En Jaume Gassiot, president de la comissió organitzadora llegí un discurs donant mercès á tots els que van donar Uuhiment al acte.

Y V alcalde cloqué la festa del Certament Literari del any 1905.

lEi íBr. JoQcpLí UV^ IRoca.

Lomonsá enaltint la llenffua catalana^ anomenant les obras c\tpdals dels nostres mestres, tcninc per cada una d'elles una justa y concisa nota crúca. Feu ressaltar el contrast qu'ofereixen els pobles de l'alta montanya parlant en llengua forastera per ridicols motius y vanitats sense solta»

Cità varies frases d'autors renomnats sobre la llengua dels pobles, deduhintse que no debém may arreconar la nostre, si volem conservar sencera la personalitat. j

Va combatrer el *género chico*, que literaria y musicalment es inferior Á nostres cançons populars més apreciades pels exirangers que per nosaltres mateixos en son inagotable tresor de melodies.

Anatematissá les *corridas de toros* que no encuadran per lo exòtiques dintre el marc espléndit de verdor dels encontorns de nostre vila y en les estribacions dels Pirineus hont s^ assenta Olot,

Dipué que molts dels que V aplaudían, anirían á la tant: á *corrida* per feblesa de voluntat ó arrossegats per la costum viciosa. Y clogué son parlament ab un eloqüent paràgraf á la renovació del esperit català en la comarca Olotina y per tot CaValimya.

Bisairs llegit per I' Octavi I|bcIU

4.

Lomenso la meva tasca, endressantvos la salutació amical del que per breus moments te d' estar en relació ab vosaltres. La meva missió fins ara prou difícil per oferirsc A vostres criéris aptes á la sembra de la llevor novella, ha restat amagada en les solitàries lectures de les composicions presentades ¿i concurs. Ara es V instant de demostració en la vostra presencia del resultat de nostres judicis. L* obra oblidada del Jurat que va eslotxant cuidadosament, ordenadament les gestacions dels autors desconeguts va á oferirse á vosaltres en 1* apoteosis gloricadov d' una festa catalana, perquè ab vostres esperits reculliu les onades d'armoniosa inspiració desvetlladora dels sentiments, y feu vibrar vostres ànimes en la delitosa posesaió de les obres verdes que venen A vostres oils, plàcidament acariciantes.

Voldria parlarvos de mas propies emocions fruides en la lectura d* aquestes poesies y aquestes pàgines de prosa. Soch egoista en tot lo que toca ala propia emotivitat exaltada per les agenes creaciíns. Ting sempre mon esperit apunt de omplirse de les coses externes y soch avar d' exposar als ulls escorcolladors les idees que germinan en mon cerboU.

Tot lo qu' es sensació externa, lot lo qu' es mundial y s' ofereix á nostres sentits enfora de nosaltres, es per tots y nosaltres em de apoderarnos. No vulgau may sadollarvos de les coses universals alambicadas per un esperit que estú en lluyta

ab e! vostre. Vos exposeu á liensar en terra vostres armes ofensives ab que rapteu del mon les partícules que vos son destinades,

Solsament accepten lo que vos afalagui ó vos irriti sense ñubterfug;!-:, sense que la momentE'inia posesió vos junyexí per sempre en Ics cadenes de la imaginació dominadora de la vostra. No sigueu sistemàtics y accepten les ocasions propícies sense que la sencillesa (3 la ^'ulgarítat vo^lafassin mcnyspreuí;', CuUíu sempre loque s* ofereixi ú vostres mans que s* obran instintivament per enciourer quelcom (forma la més sencilla del desili qu' es !a conliansa en la possessió).

D' aquecs moments de comunió poética vostres criteris n] han de treurer el sentit universal que dona formes tant ciiver ses A les coses. Mediteu després en e! reculÜment una sola pa rautuque vos hagi afalagat l* orella, ó recordeu un gest senzill, grandíós, que vosaltres sols haureu remarcat en un lector Una petita circumstancia relacionada ab la festa vos rcstanl inesborrable en la memoria,perqué passat molt temps per corre* lacións inexplicables, un destell de lluminosa recordansa, fassi en vosaltres repetir-se el miracle de la transfiguració. Perqué potser siguiAjuet un deis més grans poders de la poesia» aquesta virtut que posseeix sobre nosaltres de transHgurnos, de renovellarnos armoniosa, rítmicament, fent nàixer noves font^ ' d' esperansa enlayrant nostre ideal lins ferio inexpugnable per tot lo que ataquí nostres afeccions é idees, arribant á nostres orelles com una frase profètica, augusta, solemnial que ens obri nous camins cap..á. la vida, quan nostres cossos han caygut lassament en rinacció y nostres esperits s'enterboleixen en les boyroses espíres d' unes sensacions artificials,

Parlí\D'Annunzio concisament de la necessitat de renovar-nos ó morí, "Rinnovarsi ó moriré^, tres paraules que son sado^ Hades del màgic poder dC illuminar les tenebres. Rinnovarsi, refiovarse, esser sempre una variant de si mateix, ctimbíar els

matissos de nosíra ànima ah la prodigiosa lluminosat de una dança colorida com la exquisida creació d' una ballarina vestida diversament per la llum eléctrica tamissada pels vidres de colors.

Les paraules del poeta italià em parlan tan intensament com r evocació del recort d'aquesta danca serpentina que Mis Fuller va íer ftorir devanL mos ulls extasiats.

Y es un poeta, es una artista del art que consagrà Stéphane Mallarmé en la seva magistral evocació de la dan^a que fan diversificar mon esperit al presentarme la successió de lesjornades, propicies A fruhir de les sensacions externes^ fecondes en la creació de les idees propies.

Jo desitjo per vosaltres que aquet moment escullit vos trobi A les portes dels sentits per aculUr 1* ocasió quant arribi á vosaltres com una onada escumosa, que porta en si el blau intens, la salabor excitant y la remor interminable, que s' ajeu sobre la platja, indolenta^ confiata, extenent sos vels blancs mentres la sorra se r infiltre ávidamcnt, xuciantla ab ses boques eternament assede^íades»

Flor natural,—S'ha adjudicat á la composició, n*^ 42.—*Softets à la Somniada*. Lema: Arca de Fé. Els sis sonets qu'encloüla çolecció son verdadera joyells esmaltats d" imatges encisadores com les miniatures desconegudes qu* estotja un colleccionista refinat. Cada un & ells porta en si V idealitat expresada hermosament, y pot dirse que si es dificil acostarse ¡i la definició d'un sentiment V auior s'bï apropa lant que tremolem d' emoció al sentir el freg d' i;nas vestimentes sedoses, ab cayenls deh plegs clàssics, al passar rasant à terra com una illusió caiguda del cel per extasiarnos. Un á lin passen els sonets ab un ritme suau^ ab una musica de paraules qu' ens diuhen lo que Ms joves hem somniat. Passan melódicament, pausadament y deixan en T esperit V estela d" un ideal que se esborra, perdentse esblaimat sobre els tons foscos d' uíí jarái

vell, retallades ses branques elegantment, creuhat pela camina laberíntics en quins ens agrada pcrdrens un capvespre. Y quan sadollats d'emocions arribem al VI sonet, escoltem ab Silenci religiós la Confessió d'aquet poeta, que sembra en nosaltres V esperança d'un impossible ideal, V voliím cercarlo aquet ideal per comensar un rosari de visions místicas, amables, que vindríln á fer viurer en nostres éxtassis un enganyós íluur, jamuy realisable.

Aquc-sta nova *Confessió rf' un cnfant du sivcle*, te V espai d'un sonet pero en diu tot un passar de poesia y eny promet tot un perv'indre d" idealiíats, vistes en el jardí del Dant, per uns ulls de poeta modern, ab totes les atormentados sensacions de Baudelaire, ab tota la musical delicadesa de Verlaine.

Els accússits s[^] han concedit à les composicions n." Q1 y 51 que tenen en elles un gran sentiment pero no son tan perfectes de forma com la que ha obtingut la fior naturaL

El premi de V ^'Agrupació Catalanista" s' adjudica A la composició n." S[^]i. *Eass;a nova*. Lema: Pau, Amor al trevall y LÜvertat, ben remarcable per T idea que V autor desenrotlla ab una extensió potser excessiva, pero que si eri sos comensos te poca forsa descriptiva arriba en lo dúo dels protiAgonistes fins i\ lo profètic. Si sent en aquelles paraules la gestació d'una rassa nova, V ideal de Catalunya, manifestat actualment de tant diversa manera, m¿s en les línies poètiques V autor sab ¡nclourerhi la visió de ia patria catalana tal com la somnióm avuy per un dia que s[^] apropa.

El dos accèssits tenen el defecte de mancarlos aquet pensament fonamental que exteriorisat ritmicament ab la facilitat que demostren sos autors haurían fet dubtar al Jurat en lo .ftue en les actuals condicions ei-a indiscutible.

Poesia religiosa. Ha sobressurtit entre totes la que porta per títol: *Lo Rossinyol* y per lema: Gelosia. Revela en son

autor una facilitat Borprenetida en la versificació y un gust exquisit en l'elecció de les paraules encadenades armoniosament per dir una farsa de Ucada, del aucell ciutor que mor de gelosia al sentir les veus dels infants que no pot imitar. Però al sentir la lectura d'aquesta poesia tots creuen entendre al poeta ab ales que canta í la montanya catalana sos plans y alegries totes les diverses fases de la vida d'aquets aucells que l'home no compren, però tenta en les reixes d'una gàbia per extasiar-se ab sos cants la anyorada llibertat.

L'accessit s'ha adjudicat a la poesia *Augehis*. Lema: Deu vos salve María... Son tres notes espléndides de naturalitat y de misticisme. Son tres moments d'inspiració que l'autor ha sapigut exteriorisar bellament, Llista que hi manqui una mica d'intensitat en totes elles.

Els fragments de novela *Lo inesperat* guanyadors del premi del Excm, Sr, Marqués de Camps, convidan a fruir de la novela completa, En ella s'hi endevina la forsa observadora y descriptiva dels més delicats estats psicològics en les ànimes sentimentals. No hi busquem les lleugeres imperfeccions que en la revisió de l'obra completa l'autor ha d'esmenar. Tinguem sols la confiança de que aviat ab la publicació d'ella se revelarà un autor modern creador de aquet genre de noveles viscudes en els medis seleccionats de la societat, quina necessitat a Catalunya s'ha demostrat tantes vegades.

L'accessit es per *Lluïla de braus*, hemà: Pel salobrar. Magistral descripció de paisatges mallorquins y de esperits senzills, d'un unit rusticitat qu' es confon ab lo selvalge y ab lo sublim, En totes les pàgines hi sura l'ayre mífic de emanacions febrozes, s'hi sent congriar la tempesta, s'admiran sos esclats precursors y s'arriba al final ab tota la grandiositat d'un cataclisme, d'aquestos qu' es desenrotllan

á tan gran íiUura rt en paratges tan deserts que passen igno-
rats pels homes. En conjunt resulta una mica llarga la descrip-
ció dels estats anímics del protagonista, y en alguns fragments
V autor no dona prou varietat á V argument, pero son defectes
Senzills comparats ab les belleses que he procurat fer re-
marcar.

Premi de D. Celestí Devesa. Es per la composición.^ 52.
£5//íí?/. Lema: Amor tardA, En conjunt ^resulta quelcom irre-
gular, pecant do feblesa en alg:unes descripcions y detallant
les altres, fins ñ donar la sensació de la realitat. Estem se-
gurs que r autor á poguor disposar de temps, que debía fal-
tarli, hauria corretgit algunes pàgines deixant Y obra més
próxima á la perfecció de lo que resulta ara. Dec fer constar
que ab tot y lo dit, la composició titolada modestament *Es-
fiíí!*\ no déu esser criticada com obra definitiva dones es deixa
endevinar que tota ella no es més que un plan senzill de
alguna novela que podria desenrotllarsc. El Jurat tenint en
compte aquestes consideracions ii ha adjudicat el premi per
encoratjar r autor y testimoniarli T esperansa de veurer per-
fecte aquet *Estudi*.

Premi de D. Joseph Clara, Els sonets que forman !a colec-
ció: *Oix^Sj* es feren remarcables per la seva perfecció de
forma y per algunes idees elegantment vestides de casi tots
els que portan per lema: Natura. Son casi perfectes entre
ells: Les flors, els aucells y les ones, ets altres quedan en lloch
secundari elevant de les que enclouhen els esmentats.

L' accèssit es per los *Croquis de Montanya*, nJ^ 104, Notes
ben triades y saturades del medi de que ens parlan.

Premi de la casa: "La^ Artes Religiosas/ Adjudicat A la
poesía n." Iò5. *La pastora fidel*, que respon justament á lo de-
manat en el cartell. Te tota la senzillesa exquisida de les coses
ingènues y populars. Sois lí falta^ un bon compositor que la
posi en música perquè aquestes h'nies passin A ser altre ve-

gnda populars. Y això serà un bell pensament y una mostra més de lo que el poble té en son podt:r, oferinto als poetes y als músichs perquè les lluirin de impureses ó imperfeccions p^r reiornarho Í\ ICS Animes que ens les ensenyaren.

Premi de r "Unió CñtaUínista/'S" adjudica al n," 37. *De- c<tlech del Nactonalista* CG/íïMH Lema: Devers envers la Pa- tria. EV "jurat ha cregut interpretar els designis de l'"Unió Catalanista" al distingí aqiet treball qu' es el que millor ens esplica aquets devers en forma de d^cálech per fer renaixer en nosaltres tiostre ánima de catalans.

. PremJ de D. Miquel Blay. *V Amor qui passa*, Canvt^ N.* 170, Va ser objecte d' una especial atenció del Jurat que siguié unánim en el criteri d* adjudicarli un premi tant valió com el que representa el nom del genial escultor olotí.

De curtes dimcnsiíns» aquesta composició tímca en ella la idea de un llarg puema. Y ,si á primera vista^ sembla \\ni\ mica confosa, en diverses lectures va creixent Tinteros v la emoció indetinible que desvetlla en el lector. Per aquesta rahó es poesia que no llueix lots sos mèrits en una lectura de Certamen^ sols serà apreciada justament quan pugui lle- giria impresa, cada hú de nosaltres en la intimitat d^ una hora fervent en que l'esperit ens demana un quelcom indetinible. Aquestes poesíeí^ tan misticament evocadores no son pròpia- ment crticables, tenen el poder encisador d" oferir á cada lector tantes impresicns diverses que sols puch reeomanavos que l'escolteu al ser llegida y que després la rellegiu quan- tes vegades vos siguié imprescindible en els moments d'intensa elevació esperitual.

La poesia guan^^adora de Taccéssit es plena de sentiments y de delicadesa. O/ríHa rfe /7<^r5Lema: A la mt^va amiga, son unes notes íntimes, sentides, que ens fan cntreveurer unes escenes envoltades d' una irrealitat possible que ens fa semblaries més preuhades.

Premi de D. Francisco Albo. Es per la monografia de Sant Joan les Fonts, L'autor d'aquet treball demostra una laboriositat incansable en l'estudi dels monuments històrics y arqueològics, una erudició remarcable acompanyada d'un gust en l'elecció y d'una imparcialitat tan necessària en aquets estudis com els dots d'artista y d'observador que en l'autor es revelan. El Jurat ha cregut interpretar la voluntat del donant del premij adjudicant aquesta honrosa distinció íl un estudi fet ab tota lo escrupolositat de un dels més anomenats monuments de la comarca olotina-

Premi del reverent don Joseph Curós. La composició n.º 13» — *Ala claror*. Lema: Lux, es recomanable per la seva forma y al mateix temps per r ideal enlayrat, queia vivifica. L'autor canta la llum qu' enlluherna, la claror sanita enllutidora de les forans clarors apoteòsiques. Sentinila llegir passan onades xardoroses inflamades per una escalfor vital, qu' enardeix r esperit ab la calda del entusiasme. Se sent la rohentor de la claror solarj es tonen les tenebres y les ombres s' esbargeixen vensudes per l'esclat triomfant deies llums radiants, La poesia te la lluminositat dels alts cims y la blancor enlluernadora de les grans estepes nevades.

V accèssit es per la poesia *Matinal*, n.º 48—Lema Bon jorn siga de bé. Valenta descripció poética d'una aubada riallera. Cant A la Natura escnt per un poeta sencer» tenint sols el defecte d'aquest fons d'idealitat que fa immortals ó pasalgeres les més perfectes poesies.

Premi de D. Camil Mulleras, adjudicat {/ la composició N.º 168.—L' *Oració. Conte*, Lema Paráfrasis. Revela en mitg de la sencillesa sorprenent de la relació la forsa descriptiva de un escriptor català de primera linia. Y aquest contrast entre r aparent rusticitat de la veu desconeguda que ens conta y la perfecció de forma assolida sols per la destresa en el inaneig de la ploma es lo que fa ressaltar aquesta composició

sobre totes les altres. Verament el Jurat ha dubtat molt en triar el tema del cartell hont podí aplicarse, y no tenint senyalat algú que pogués incloure aquesta composició, s'ha vist obligat a pesar seu i col·locarla en un UocU aparentment secundari. Desde aquí iúg constar que el Jurat la considera com una de les millors composicions rebudes.

Els demés premis no s'adjudiquen.

HE ACABAT.

Otot, Septiembre 1905.—*Pell Cit/fi.* •

Sonetoí á la Soniniatia

Arca de Fé

*Jo sé una vergc qui m' ha fet captiu
en V ample llaç de sa nival puresa...
Quan ovre Is braços i ovre 7 cor i **resa**
té labeaiütit de Beatriu.
Servo per ella un sentiment tan viu
que un temple li ha aixecat ma juvenesa;
viai pels meus llavis ha sigut ofesa,
ni mai ses corves nf **han** fet 'ser lasciu.
lis la Virtut mateixa, tan **seniida**
que, al aixecar les mans reven la vida
al lluiiv del Ihtnv els cors qui estan plorant
Si alguna volta la claror s* apaga,
entre les runes, sagnejant la llaga,
ploraré la Cançó del Emigrant.*

n

*Certa vegada, no sé quast, un dfa
d l· hora quieta i solemnial de posta,
vaig veure uns ulls i utta mirada pia
qu' es font d' amor quan més hi beg, més brostra.
Tan aculUda fou, tanta ailegria
va durme aquell mirar, gu' al cor li costa
d* estar segur, si es cert ó si somnia,
pus HO acerta d donarse cap resposta.
Oh^ quins ulls d' Humiltat! Son purs, son dignes
d^aharcàH ceL^ . Em miren tan benignes
quan Jo abaixe 'Is meus, devotament!
Més, si es troven un cop nostres mirades,
ses galtes esdevenen sontrosades
i va apagant-se en dolç recnlliment.*

m

*Mon ànima devota 5' encomana
cada dia al amor. com un infant
i el goig de la oració I' eleva tant
que té al entorn diadémica clariana.
Crehna V atsur la imatge sobirana
per qui ha resat mon ànima; passant
té V aire d' una reina vergonyant
i el cast encis d' una vestal romana,
oh, quina estela lluminosa deixa!^
als tristos del amor farà reneixe
el record estimat qui va morí.
I expandint tanta llum i tanta vida
serà de tots els llavis benehida
pels segles i pels segles, sense fi.*

IV

*Voldria combrega en les vostres mans
i sentí al paladar i a les genives
la dolçor d' eixes hòsties sensitives,
blanques, tan blanques com dos lliters germans.
Son noves flors del vell jardí dels Dauís,
mans íebiones, mans caritatives;
les ànimes hus besen pensatives
sense anyorar la llibertat d' avans.
Que viuen solsament de la virtut
i a través, d través del llavi mut
senten la vostra verginal delícia...
Jo cada vespre en mon recinte aimat
veig desenvolupar, omplint la soletat,
aqueixes mans a fer-me una carícia.*

V.

*Es tan pulcre i suau la vostra veu
i bressa Els mots amb tal perfecte m'agrada
quan escoltant-la no-fués V ànima ens crida
£ reb creencia V íwme qui no creu.
Teniu els parpres closos quan parleu;
el blau dels ulls es fon; amorosida
surt la veu qui delecta i qui convida
íí morir del encís... Llavors passeu...
Passeu entre un costell de querubins
que omplen de flors els vostres cabells fins
i fan vibrar llurs argcutades lires.
Resto llavors d' amor tan inflammat
que cremo en aqueix foc embolcallat
com cremen els tions dintre les pires.*

VI

TonfcGOÍò

*Nosaltres^ els aínians de ía BeUesa
no hem trovat mai cap verge eu d tomi
qite pugui á ia nostra àuifira "ferí
tota la gtoriíi iP nji'i Uaulia encesa.
I tenim d' endolcir la Jovncsa
creant t amor d' nn ideal jardí,
on passi ja Sonuiada: el front diví,
els fills blavencs^ la cabllera estesa^..
Eü la verge qui viu en els meus cauts
quan fuge de la l^rra i dels volcans
de la carn miserosa i presonera
Tan i tan pura l'he creat, qneU cel
veig com escorre son anri/rc vel
i cjn fa semblar talment qu" es verdadera*

1*, PRAT GAHALLÍ.

IRaooa novA

PATI, AMOK AL TBEVALL Y LLIBERTAT.

Caigué Sagunt. Los crits de gent estranya
ressonaven cncar per U\ montanya
com fi joyós d' un victoriós combat,
quant piir V altre costíit d' aquella runa,
iMuminats per l' argentada lluna,
fugínn una nina y un soldat.

Ell era del país dels Ilergetes,
rassa composta de guerrers y atletes,
que may en pau deixaven son coltell,
ella, la pobre nina tremolosa,
era filla de Diana la famosa
que va fundar un jorn Kleó lo Vell.

Ans de que Anibal pera abatre á Roma,
com àliga qu' empayta la paloma
tanqués als Sa^untíns dins de llurs murs,
ells se varen coneixre en V anfiteatro
y varen 'namorarse V hú del atre
sagellant ab un bes sos amors purs.

Vingud Anibal lo gran. Durant set mesos
los Saguntins per los murals defesos
varen Uuytar com poble ardit y brau.

Perú la lam un jorn s' ensenyorta
d' aquell gegant qu' encara en s' agonia
preferia morir ^ ésser esclau.

Una nit Á una veu de tots compresa
era Sagunt una ciutat encesa
y eUñ la mort so donaren braus y forts.
Per una bretxa oberta en la muralla
Anibal arribava á una batalla
abíjnt los encniichs eran los morts.

Per una eixida en la muralla feta -
la doncella genUl y l' llergota
fugien Uuny^ ben lluny d* aquell horror.
EU duya son buyracli^ escut y espasa.
Ella no res. Fugia de sa casa
sense una perla ni un brassalet d' or.

"Avant—digueren al trobar la plana
set mesos ans tan rica y tant bledana
pro transformada al hora en un desert.
Y deixant tristament ia gran foguera
com Loth deixant Sodoma al seu darrera
miraren l' horitzó ample y obert.

—Ahont anirem, ma dolsa aymfa? Dignes
diu ell^; Ahont farien cap nosCrcs fatigues
Nostre camí está obert íí tots indrets
AssI A Llevant ahont Uuhen cinch estrelles
hi ha un lUt, un mos de pA y un foch d' estrelles
pera abrigarshi nostres ñLls y nets.

Al Nort d* aquest picall que foragita
llops en V hivern, lo Càntabre m' invita
à oscar en carn rival lo meu coltell.

Seo;ur refugi ens dona la montanya.
Sino palaus, tindràs una cabanya
ab un cel ple d* estrelles per capclL

Més avant, á Ponent, trobarem Gades,
la ciutat de columnes y d' arcades,
de Cartílagó rival, y fins de Thyr.
Lo cor que en son pregón V amor lii nía
en Gades farà sort. Ma dotsa, tria,
¿Ahünt havem de viurer y morir?

No—respon la doncella. Estich cansada
de guerres, de Uuytar, de sanch vessada.
Fugim les llars del càntabre y astür.
Gades tampoch lo meu desitg convida.
Poble qu* en mitg de los plahers s' occida
lo foch de germanor no guarda pur.

Mira V exemple qu' aquest foch te porta.
Aquí tens £l Sagunt, la ciutat morta,
víctima trista d'inconcients rivals
¿Es que Júpiter pare ha fet la terra
tant sols pera cremaria ab nostre guerra
y ab la sanch dels germans ferne bassals.

Es que !a vida pels plahers vençuda,
un' ánima que viu, pro resta muda
du vers lo fi que l' home te marcat.
La pau es bona quant !a guerra corca
pobles y rasses^ perd una pau xorca
es mil voltes pitjor que un fer combat.

Anem avant, amor. La terra es ampla.
Al devane nostre V horitzó s' aixampla
y cap á un altre punt lo Destí ens mou,

Llaveras mostrarem si som capassoa
jo ab mon amor y tu ab tos ferrenys brassos
de fer brotar de terra ün poble nou.

Un poble que será enveja y exemple,
un poble ahont lo trevall t'ül'í son temple,
un poble ahont los plaliers no hi entrarán.
Los fills qu' hauran d* eixir de mas entranyes
quant pujarán al cim de les montanycs
les llars agermanades se veuran,

Y no veuran com ara una foguera
d' ahont surten tristos prechs y crits de fera,
transformant la montanya en cel rojent,
Llavors veuríin un poble que trevalla,
y camps madurs que va arrasant la dalla,
y un sol brillant y un mar brodat d' argent.

Y A tot aquell que si^a d' altre rassa
obrintlhi lo portal V hi direm: Passa
iQue Júpiter te doni la salut!
Si la pau entre ^ls homens te captiva
si dús en lo sarró lo ram d^ oliva,
entra germA, y sias ben vingut,

Pro aquell que duga la destral lacada,
la corassa de ferro al cos lli^íaUa,
lo casco al cap y V ample escut al puny,
r hi direm: Passa avant. Lo nostre poble
no *n vol pas de guerrers. Vol gent ben noble.
Passa avant enemich. Vesten ben lluny.

—Sí, anem, amor, anem.—Diu V llergcta.
Si l' ample plana te pareix estreta
del tronch d^ un arbre te *n faré un vaixell,

y ahont d'cturarnos ton desícg cns fass;i
lí llavor sembríirèm d' un altre rassa
enemiga del glavi y del coitell

Y ablo recort d' eixa ciutat que crema
los nostres ñlls tindran com sagrat lema»
Pau, amor al trevall y Llibertat.

Anem, amor. anem. ¡Pas al quí cova
dins de son cor llevor de rassa nova!
¡Pas à la gent de bona voluntat!.

Y en sos brassos prenent á la doncella
dins la nit vA enfonsarse la parella
fugint d' aquells paratges plens d' horrors
y quant ixqué lo sol de la mar blana
al escampar sos raigs damunt la plana
vegè les esponsalles d' aquells Cors,

JosEPH CALZADA CARBÓ

ÍLo IRosGínvol

GELOSIA

Va portarlo r alé de primavera
íns ;l les costes del terror payral;
sí ab recansa deixava la palmera
que 'l soplujA al hivern, la gíneslera
vestí ses branques d* or pera hostetja 'l.

Quan per l' aj^re va extendrer sa volada,
com sageta que Uansa uii bon arquer^
descobrí V alterosa serralada
que té als peus un riu d* aygua platejada,
coriinatjes de bromes per dosser,

i Si n* ovirá dé ubagues yboscuries,
dels espays recorrent la immensitat,
per guarnirhi M palau de ses canturies!
més no parà V aucell ses voladuries
fins que fou al bell cim del Montserrat.

Y baixant joganer de branca en branca
pe 'l torrent de la Verge tan ombriu,
vegé allá al fons una caseta blanca
que 'Is boixos cercan d' uíanosa tanca:
i quin paratje mes bell per ferhi 'l niul

Lí caseta es la cova que una estrella
va mostrar *i uns pastors de Monistrol;
det ram[^]tinontserrati n[^] es la poncella:
damunt d* un xuclamel de ílor novella
va aturarshi cansat el Rossinyol-

Tot satisfet del celestial aroma
qu' encn^{-^}a 'l mirador mes gegantí,
desplegà V[^]uccllet sa íina ploma,
y quan exía 'l sol d' entre la broma,
son hymnc matinal va fe sentí.

¡Quin torrent de dolsura y d' armonía!
¡quins arpegis *mús* suaus y variats!
ses novel·les passades repetía
per Lloar les gnindeses de Maria,
la Senyora d' aquelles soletats.

L' eco anava extenent p[^]r V encontrada
los cántichs del concert encisador;
la merla tot seguit restà callada;
lo verdum ü escarní alguna passada,
més, vensut, va amagarse en la verdor.

De la branca al herbey passava M dia
dalt I' augusta montanya 'l Rossinyol
saludant lo trench d' auba ab alegria
y ab tonades de fonda melangia
los últims raijs que li enviava "1 sol.

Senyor d' un paradís ple de grandesa,
rebejantse en un mar de vida y llum,
veya la boyra en los turons sospesa
y allá Á la plana, gentilment extesa,
V ample catifa de verdó y perfum.

SiiUironmt tesiós per lo branctje
ni cayent d' una tarde de I' abri!,
s* allunyíl ab greu condol d' aquell píratja
per ser m¿s prop de la morena Imaije
que serva en reyal trono el camaril.

Captivat per la llum que resplandía
pe 'Is vidres de color dels finestrals,
entonà '! Rossinyol sa melodia,
que alegre á tots indrets repercutia
com cascata de notas celestials.

Mes desobte la Sííuí magesiuosa
s' enlayra volta amunt, al monasCir;
r aucell la vol cantar» pero no gosa,
y al veure en un moment sa veu confosa,
ide mal de gelosia 's va morir...t

L' endemà, :iuan los raíjs del sol cobrircn
los cims del Montserrat d' espurnes d' or,
els escohlns més matiners qu* eixiren
¡lo cos gelat del Rossinyol cuUiren
y el colgaren al peu d' un lliri en flor!...

JosEPH FRANQUET Y SERRA

Les runes.

Al peu de la montanya solitaria
jau el castell ab les parets cayg[^]udes,
les presons que algun temps foren temudes
prenen lloch en la vida llegendària.

Desde 'l cap dels marlets d' esbelta alsaria
que no cauhen dels anys A les batudes,
quan l' ayre va llepant les roques mudes
apar que puji al cel una pregaria.

Tot recorda 'i desfré de la grandesa
dels altius potentats que allí vivien,
y desperta l' agror de la tristesa
qu' inonda 'l cor, quan veus qu[^] avuy hi nien
els aucells de la nit[^] ab la feresa
dels aspres cants qu' en la foscor t' envien.

Els núvols.

Flonjos[^] súiüs, del ayre á la ventura,
van tapant poch á poch la volta blava
y, al mimvar la claror que 'ns alegrava,
escampen un vel gris per la Natura,

El seu vol atrevit no pert V altura
fins que, pluja tornats, V ambient s' esbrava

y assahonen la terra que anyorava
e] frosquívol ruixat que s' h; detura.

Heralts de la tempesta destructora
à portadors de V aygaa que s' espera,
In terra assedegad:i sempre 'Is crida,

que, encare que algun cop ab mí\ traydora
ens omplenen el cor de greu quimera,
deixen sempre ft son pas rastres de vida.

Les flors

Presoneres vivint de dolsos Uassos
al cim del bell punxo que les gronxeja, i
el zèfir agradívol ka tVsteja
y adormt folles de pler, en els seus brassos. ;

Les califes de verí com ílonjos jassos
s* extenen á sos peus plenes d' enveja,
aixís pel hort que al casen'u rodeja
com lluny del bosch feréstech pels ribassos.

Hont sigui que incitants, tos ulls les veuhen
omplint l' ambient de flayre, allí V atreuhem
cor-prés, enamorat, sense recansa,

y ab el fruyt de demí que profeiisen,
en formes de mil menes, simbolisen
la bella concreció de !a esperansa.

Les campanes

Desde M cim del cloquer van les campanes
contant al cel lo qu' en la terra veuhen,
y als homes, aquí baix, sempre 'ns rclreuhem
que som esclaus de les passions insanes.

Sa veu es com l' avis d' unes germanes
que al viarany del bé als mortals atreuhem.

iDitsosos els esprits que A temps les creuhen-
y 's van desfent de les:randeses vatics!

Al caminant perdut servint do guia,
acullint al que neix, ab alegria,
ó bé plorant als morti ab greu trislesa,
la veu de les campanes, tremolosa^
li parla al nostre esperit abla tendresa
d' una mare que *ns vetlla carinyosa.

Els aucells

Ab un llengualje misteriós que admira
nostres cors adormits y ^Is enamora-
saluden els aucells la nova aurora
tantost de llum s' atansa una guspira.

Al mitj de la boscúria que regira
l' ayret ab sa carícia adormidora,
gojosos fan el niu d' ubríagadora
flayre d' amor que arreu allí 's respira.

Vestida ab verdes blondes la Natura
s' entrega, deixondintse^ A la ventura
del bes luxuriós d" un sol que crema;
per tot la vida vessa fecondanta,
y en cada nota del aucell que canta
t* hi sembla endevinar tot un poema.

Les ones

Son llit abaix de tot la mar els dona
d' hont surten ab rullada cabellera,
la segona empenyent á la primera,
la tercera empenyent á la segona.

La que llepa la platja Li s^ afona
y se 'n torna á dormir enllà al darrera,

= 192 ^

desfentse d' aquell trajo de bromera
en que tot acoscantse s' empresona.

Avensen y recullen nit y día,
presoneres del mar, que ab dolaos Uassos
les estira y les mou, serena ò brava,
mentres elles, al temps que fan sa via,
se gronxen, joganeres en sos brassos,
cantant una cansó que may s' acaba.

JosEPH ANGUERA BASSEDAS

La l'astova fDcl

Causó.

- Ahont aníu gentil pastora,
ahont ínéu ab lo remat?
'A la pleta á resguardarlo
que lo sol se 's apagat.
- Sou tant bella y tan hermosa
y *hén ú'* aní\ -A pasturíl aixi?
- Es molt vell mon pobre pare
y m* hi toca íinar A mí.
- Sí vulguéssau escoltarme
no os caldria sofrir més;
prou viuríau entre sedes
rodejada de plahers!
- Qui sou vos que meu sorpresa
bo y brindantme tant d' honor?
- So 't ñll gran del rey d* Hungría
que os estima de tot cor.
- Grans mercès^ senyor digníssim,
grans mercès vos tinch que dar,
més r ofrena que m* heu feta
no la puch pas acceptar.

Fa set anys que *n estes serres
 Á un pastor me prometí:
Les promeses de pastora
 s' acostúman A cumpli.

—Y 'hont es V home á qui *l cor vostre
 fidel guarda tanta \\Qy}

—L' endemia dfl promelatje
 se 'n va anA à servir a\ rey.

—Y qui saK si ab tantes guerres
 vostre nuvi scrA mort.

—Si s' ha mort y no retorna
 jo viurç de son recort.

—Pláumc veureus forta y ferma
 com cap aUra 'n conegui

—Les promeses de pastora
 i> acostúman Á\ cumplí.

—A mos brassos dona hermosa
 á rños brassos mon amor
no so 'l fill del rey d' Hungría
 que 30 soch lo teu pascor.

En set anys que só estat fora
 la fortuna m' ha overt pas:
dels llorers que per tú porto
 tú tant sols te *n gaudiràs.

En palaus de vidrerta
 viuràs sempre junt ab mi,...

—Les promeses de pastora
 s' <ico5túman á cumplí!

IL* Smo: qui *pmm*

CAKÇÍ5

Eren al jardí les dues amigues;
(P Àngel del Amor jugava amb ortigues).

Diu la méri hermosa: Cullím un clavell.
(I van esfnllar-lo sense pensA en Ell).

El jardí va plç; de cants y rialles.
(L' Àngel del Amor juga á endevinalles).

Diu la més senzilla; L' amor quan vindrà?
(Les dues amigues no cl veuen passS),

Va crehuíl el cel blau un vòl d' aurenetes.
(L^ Àngel del amor tirava sagetes)

L'una diu A T altra: Vindrà,,, no se quan...
(Les dues amigues ja no riuen tant).

Eren al jardí soles, totes soles,
(L' Àngel del Amor ovria coróles).

Diu la *més* hermosa: Pod 'ser va passál
Diu la més senzilla; Ja no tornarà!

Resen llargament un ròs d' anyorança.
(L^ Àngel del Amor riu i va allunyant-se).

Les dues amigues callen... Tenen pó,
s* acosten els llavis i es fan un petó.

P. PRAT GABALLI»

a la clatoVv

Lux,

Deixeu que avuy s' esplayí la meva fantasía,
deixeu polsarli V arpa A aqueix pobre trobador^
que no es lo que l' inspir^i son cant, la melangia,
que vol cantar un himne vibrant á la claror.

A la claror intensa que tot ho viviftca,
no Á la claror somorta que es niu d' esclavitut;
mon cant, es á la Uum esplendida y bonica
que es llibertat^ que es^vída, que es goig; y plenítut.

iOh las clarors serenes de V ampie firmament!
¡oh las blavors sens límits de nostre mar somrient;
las lluïssors dauradas d^ un camp de blat que encanta,
V espurneig argentí de V aigua escumejanta;.....
la varietat inmensa de flors ab sos matissos^
lo dols llampaguejar d' uns ulls bellugadissos;....
lo devassalí de llum que nostres ptatjes vessa,
V espléndida blancor d' un poble que se bréssa
de les geloses ones al bès luxuriós;
lo vert esmeragdí d' un prat regalimósl

Jo veig entre mos somnis; sura en ma fantasía,
la ampurdanesa plassa banyada al plè del dia
pel raig abrusador del sól que la engalana,
y formant un gran cercle vivent, nostra sardana

seriosa, germanívola, dels nobleí^ balls regina;
brillant com d* entre Is blats les flors, la barreliní; .
y veig'á'lesMonzelles rihent'enjogassades,
ab sos vestits de fe^ta de llampegants colors,
y als jovincCls del poble, seguiries A collades
contantelshi ab frissansa los seus ardents amors;
jo veig á la quitxalla saltar tota alegroya,
y veig que á la llum plena, tot caut, es cant de joya

No li busqueu belleses á la ubagor y á l' ombra
el rompre de l' aubada n' es bell, si el sól escombra
de l' horitzó les boyres, al foch de sa ruentor,
creixent en boniquesa, quant més creix en claror.

La nit es trista sempre quan no es il·luminada,
quan no brilla la lluna, quan no es ben estrellada
espurnejant la volta guspíres á milions,
com d' un altar les ñames de ciris y Uantións.

Que més hermós en cambi, que un tou de ginesteres
florides de la platja mateixa ú les riberes!-.,,
que uns llavis com roselles ardents de vermellor!.,.,,
que un Uach, mostrant ia imatge d' un sol enlluernador!

iOh resplandors inmensos, clarors encisadores
que deslliureu la pendía d' ideyes temptadores,
que dissipeu tenebres que emboyran l' esperit
enlaurant nostres éssers petits, al infinit!
jo sento que os estimo, veniu á assoleyarme
veniu, que á vostres brassos ardents vull entregarme
y al plèr de vostre goig, somriurer de dolsor.
destells de llum puríssima, ruixades de claror.....

JoSEPH FIGA Y OLIU,

l'avançament de la llengua.

SENJORAS,

SENYORS:

Es irriava el moment d'observar aquest bell encís d'emocionant bellesa; ab greu recansa tinc de perdre comiat de tots vosaltres; prompte desapareixerà de nostres esguards el brillant aplech ahont s'uni confonen ab armonics remors les sublimitats de concepte, ets patriòtics anhels y las sentidas notas que cusparían á l'ànima, que enlayran l'esprit fins á perdre de vista la prosa diària y las amargors de la vida: aquí hem pogut fruir d'aquells plahers puríssims assadollats de nobles iniciatives que cristalisan en nostre sí, deixantli abundants y puras ressepas de generositat y altruisme.

Fem per manera que aquesta llevor dongui á son temps abundosos fruits, procurem que perdurin y creixin ufanosos aqueis tendres rebrots en el corsecat arbre del ver civisme y al tornar á nostres afers usuals» que la memoria del present acte, s'erveixi» no sols per embaumirnoshi voluptuosamente remembrant sas bellesas com en placévol somni, may ab un plaConisme apaibagador d'energies, sino re'ífint en nosaltres mateixos y encomanant als demás l'esprit d'abnegació, fètil terrer, d'ahont ne surten no els falsos héroes del enginy y forsa bruta, sino els veritables deslliuradors que s'imposan un per llongat sacrifici per la mentalitat de son poble»

Aquesta es l'única via que pot durnos á assolir y fer possibles els ideals redemptors per quins suspira avuy la humanitat

entera; seduïnt per aquest Indret desapareixeran confosos y ïivcrgonyits els que pretenen ferse amos de voluntats agenas y no serí\ n els odis y egoismes els ciuins determinen els sacsejaments populars^ sino V afany sempre noble^ sempre recomanable, sempre digne de Uoansa^^d' una major perfecció social

Donchs á vosaltres, inspirats conreuhadors de la gaya ciencia que en vers y en prosa ens haveit aeondu^it per aquestas serenas regions del ideal, coralment regració en vostres nobilísimas tascas; á vos Senyora que dignantvos presidirnos, per tants diferents conceptes personifiqueu V inspiració poética; al incansable Jurat calificador y á lots els que en una ó altre forma ens han facilitat l' organisació d^ aquest acte dono las mes sentidas mercès. . . . mercas y regraciament que no vull ni puch escatimar al brillant estol de celebrats literats y coratjosos patriotas que tant ens honran y tan relleu donan ab sa presencia á nostre festa, lo mateix que aquesta encisadora munió de cares boniques y en fi, A lots els esmentats y ^ tols els presents» en nom del poble olotí que viu deslligat de mesquines intrigues, en representació dels que veUan per servir A nostra Vila en lo lloch d' honor que nostres avant-passats y convivents paysants li conqueriren, fentmç ressò de sos desitjós vos endresso V expressió de nostre més profund agrahiment, al ensemps que vos avinentho la ferma decissió qu'ens anima, deque contant ab vostre valiós concurs no hem de defallir en la via empresa, ans procurarem, avensar y si ve M cas modernisar aquets actes per^ obtenir majors resultats y per merèixer be, de la vera y única patria nostra, de la gloriosa nació catalana-

JAUME GASÍTOT,

President de la Junta oruani^adora. •

